

Міжнародні фінансові організації мають велике значення для покращення економічного становища України. Співпраця України з МФО сприяє поліпшенню макрофінансових показників стабілізації, формуванню конкурентного ринкового середовища, стабілізації національної грошової одиниці, активізації інвестиційного процесу, розвитку приватного підприємництва.

Продовження співпраці України з Міжнародним валютним фондом може принести користь економіці країни, але при цьому присутні й деякі ризики. Так співпраці з МВФ має стати гарантією проведення структурних реформ в українській економіці, створення достатніх валютних резервів для повернення кредитів із відсотками, підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки, підвищення кредитного рейтингу країни на світовому фінансову ринку, сприяння удосконаленню банківської та грошово-кредитної системи держави.

Разом із тим, робота програми МВФ означає можливість появи ризиків, зокрема формування фінансової залежності країни від зовнішніх ресурсів, нарощення зовнішнього боргу держави, формування «споживацького» типу економіки, перетворення проблеми обслуговування боргу в проблему запозичення, зубожіння населення в довгостроковій перспективі через підвищення тарифів на газ та опалення, замороження соціальних виплат та загроза дефолту.

Доломан К. А.
ХНАДУ

РОЛЬ ТРАНСНАЦИОНАЛЬНЫХ КОРПОРАЦИЙ В МИРОВОМ ХОЗЯЙСТВЕ

В современном мире одним из важнейших участников международной экономической деятельности стали ТНК. ТНК – транснациональная корпорация – крупная фирма (или объединение фирм разных стран), имеющая зарубежные активы (капиталовложения) и оказывающая сильное влияние на какую-либо сферу экономики (или несколько сфер) в международном масштабе. В литературе так же используются синонимы ТНК «многонациональные фирмы» и «многонациональные корпорации».

По критериям ООН к ТНК относят компании, которые: имеют производственные ячейки не менее чем в двух странах; производят согласованную экономическую политику под централизованным руководством; производственные ячейки активно взаимодействуют друг

с другом – обмениваются ресурсами и ответственностью. Исследователи среди особенностей ТНК выделяют: 1) снижение издержек производства и сбыта за счет эффекта масштаба; 2) улучшение качества продукции и сокращение сроков поставок; 3) выпуск продукции с высокой добавленной стоимостью; 4) повышение конкурентоспособности за счет снижения цен и повышения уровня технических характеристик; 5) использование стратегических альянсов и слияний для расширения экспансии на мировом рынке.

На долю ТНК приходится: 40% мирового товарооборота услугами, 90% продажи патентов, лицензий, ноу-хау. Сотня крупнейших ТНК контролируют 40-50% всех зарубежных активов. Если сравнить активы этих компаний (около 20 трлн. долл. США), то получится, что они владеют приблизительно 16% производственных активов всего мира. В 2014 г. журнал Forbes опубликовал список крупнейших ТНК мира. Среди них можно выделить: китайскую компанию ICBC, с оборотом в 148 млрд. долл. США, прибылью в 42 млрд. и активами в 3024 млрд. долл. США; ChinaConstructionBank – ее оборот 121 млрд., прибыль – 34 млрд., а активы – 2449 млрд. долл. США; компания JPMorganChase (США) с оборотом 105 млрд., имеет прибыль в 17 млрд., и активы в 2345 млрд. долл. США.

Развитие транснационального бизнеса оказывает глубокое влияние на экономику отдельных государств, промышленно развитых и развивающихся. В этом есть положительные и отрицательные стороны.

К положительным факторам деятельности ТНК относят: 1) ТНК, для качественного улучшения своих товаров и услуг, активно вкладывают капиталы в научно-техническую сферу, что положительно сказывается на научном прогрессе в целом; 2) ТНК обеспечивают занятость местного населения. Так, по данным ЮНКТАД, число рабочих мест в филиалах ТНК в развивающихся странах увеличилось с 1985 по 1992 гг. в два раза, т.е. на 12 млн. чел.; 3) ТНК, открывая новые филиалы, способствует экономическому развитию отдельных регионов; 4) ТНК вносят вклад в противоречие местных производителей, в процесс международного разделения труда; 5) Активная производственная, инвестиционная и торговая деятельность ТНК способствует экономической интеграции, создает устойчивые экономические связи между странами, что обеспечивает постепенное «растворение» национальных экономик в едином мировом хозяйстве и ведет к созданию глобальной экономики; 6) ТНК часто занимаются благотворительностью.

Самым главным аргументом противников ТНК является их неоспоримо сильное влияние в мировой экономике. К отрицательным факторам деятельности ТНК также относят: 1) Монопольные цены; 2) Зарплата в ТНК обычно превышает среднюю зарплату по региону, что дестабилизирует рынок труда; 3) Местные фирмы вытесняются с рынка.

Донська Ю. А., Луценко Ю. А.
НТУ «ХП»

РОЗМЕЖУВАННЯ КОРУПЦІЇ ТА СУПУТНІХ ЯВИЩ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ

Важливість боротьби з корупцією не викликає заперечень у більшості дослідників. Але незважаючи на актуальність боротьби з цим явищем для багатьох країн світу у економічній літературі й досі немає єдиного загальноприйнятого визначення корупції, що призводить до того, що окремі прояви корупції випадають з поля зору дослідників, а інші супутні явища, що не є за своєю сутністю корупційними розглядаються як різновид корупційних дій.

Далі ми спробуємо розмежувати корупцію та інші супутні явища, що можуть мати схожі зовнішні прояви.

Відокремлення корупції від супутніх їй явищ має не лише теоретичне але й важливе практичне значення, бо дозволяє, не розпилюючи увагу і ресурси, сконцентруватися на усуненні чинників, що призводять до виникнення та поширення корупції.

На нашу думку, найважливішим з усіх існуючих критеріїв, що відокремлюють корупційні прояви є здатність корупціонера впливати на дотримання клієнтом корупційної угоди вимог чинних формальних правил і визначати, таким чином, рівень його трансакційних витрат бюрократичних процедур.

Основною перевагою даного критерію розмежування корупції та супутніх явищ є не тільки те, що він дозволяє відокремити від корупції такі явища як тіньова економіка та рента менеджерів, а й виділити причини виникнення корупції – здатність чиновників впливати на рівень трансакційних витрат бюрократичних процедур.

Таким чином розмежування корупції та супутніх явищ є необхідною умовою подолання корупції.